

2024/1042

5.4.2024

KOMISJONI SOOVITUS (EL) 2024/1042,

23. veebruar 2024,

Belgia ajakohastatud lõimitud riikliku energia- ja kliimakava (2021–2030) projekti kohta

(Ainult prantsus- ja hollandikeelne tekst on autentsed)

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artiklit 292,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. detsembri 2018. aasta määrust (EL) 2018/1999, milles käsitletakse energialiidu ja kliimameetmete juhtimist ning millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusi (EÜ) nr 663/2009 ja (EÜ) nr 715/2009, Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiive 94/22/EÜ, 98/70/EÜ, 2009/31/EÜ, 2009/73/EÜ, 2010/31/EL, 2012/27/EL ja 2013/30/EL ning nõukogu direktiive 2009/119/EÜ ja (EL) 2015/652 ning tunnustatakse kehtetuks Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr 525/2013, ⁽¹⁾ eriti selle artikli 9 lõiget 2 ja artikli 14 lõiget 6,

ning arvestades järgmist:

- (1) Belgia esitas oma ajakohastatud lõimitud riikliku energia- ja kliimakava projekti 30. novembril 2023. Kuna Belgia ajakohastatud lõimitud riikliku energia- ja kliimakava projekt esitati hilinemisega, ei olnud komisjonil võimalik võtta käesolev soovitus vastu kuus kuud enne lõplike ajakohastatud riiklike energia- ja kliimakavade esitamise tähtpäeva, nagu on nõutud määruse (EL) 2018/1999 artikli 9 lõikes 2.
- (2) Määruse (EL) 2018/1999 (edaspidi „juhtimismäärus“) artiklis 3 ja I lisas on esitatud elemendid, mis peavad sisalduma ajakohastatud lõimitud riiklikes energia- ja kliimakavades. 2022. aasta detsembris võttis komisjon vastu suunised ⁽²⁾ liikmesriikidele ajakohastatud riiklike energia- ja kliimakavade projektide ja lõplike kavade koostamise protsessi ja ulatuse kohta. Suunistes on kindlaks määratud head tavad ning kirjeldatud hiljutiste poliitiliste, õiguslike ja geopoliitiliste muutuste mõju energia- ja kliimapoliitikale.
- (3) Seoses kavaga „REPowerEU“ ⁽³⁾ ning 2022. ja 2023. aasta Euroopa poolaasta tsüklite raames on komisjon pööranud suurt tähelepanu liikmesriikide energia ja kliimaga seotud reformi- ja investeerimisvajadustele, et õiglase roheülemineku kiirendamisega tugevdada energiapuulgeolekut ja suurendada taskukohasust. See kajastub 2022. ja 2023. aasta Belgia riigiaruannetes ⁽⁴⁾ ning nõukogu soovitustes ⁽⁵⁾ Belgiale. Liikmesriigid peaksid uusimaid riigipõhiseid soovitusi oma lõplikes ajakohastatud lõimitud riiklikes energia- ja kliimakavades arvesse võtma.
- (4) Komisjoni soovitused Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2018/842 ⁽⁶⁾ (jõupingutuste jagamise määrus) kohaste riiklike eesmärkide saavutamise kohta põhinevad tõenäosusel, et liikmesriigid järgivad 2030. aastaks seatud eesmärgi, võttes arvesse jõupingutuste jagamise määruse kohaste paindlikkusmeetmete kasutamise eeskirju.

⁽¹⁾ ELT L 328, 21.12.2018, lk 1.

⁽²⁾ 2022/C 495/02.

⁽³⁾ COM(2022) 230 final.

⁽⁴⁾ SWD (2022) 602 final, SWD (2023) 601 final.

⁽⁵⁾ COM(2022) 602 final, soovitus võtta vastu nõukogu soovitus; COM(2023) 601 final, soovitus võtta vastu nõukogu soovitus.

⁽⁶⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 30. mai 2018. aasta määrus (EL) 2018/842, milles käsitletakse liikmesriikide kohustust vähendada kasvuhoonegaaside heidet aastatel 2021–2030, millega panustatakse kliimameetmetesse, et täita Pariisi kokkuleppega võetud kohustused, ning millega muudetakse määrust (EL) nr 525/2013 (ELT L 156, 19.6.2018, lk 26), mida on muudetud Euroopa Parlamendi ja nõukogu 19. aprilli 2023. aasta määrusega (EL) 2023/857, millega muudetakse määrust (EL) 2018/842, milles käsitletakse liikmesriikide kohustust vähendada kasvuhoonegaaside heidet aastatel 2021–2030, millega panustatakse kliimameetmetesse, et täita Pariisi kokkuleppega võetud kohustused, ning määrust (EL) 2018/1999 (ELT L 111, 26.4.2023, lk 1).

- (5) Süsinikdioksiidi kogumist, kasutamist ja säilitamist käsitlevate komisjoni soovitude eesmärk on saada ülevaade asjaomase tehnoloogia kavandatavast kasutuselevõtust riigi tasandil, sealhulgas teavet aastani 2030 igal aastal kogutavate CO₂ koguste kohta, jaotatuna kogutava CO₂ allikate kaupa – kas see on pärit Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga 2003/87/EÜ⁽⁷⁾ hõlmatud kütistest või muudest allikatest (nt biogeensetest allikatest või otse atmosfäärist); kavandatud CO₂ transporditaristu kohta; ning võimalike riigisiseste CO₂ säilitamisvõimaluste ja CO₂ sisestusmahtude kohta, mis on kavandatud olema kättesaadavad 2030. aastal.
- (6) Komisjoni soovitudes Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2018/841⁽⁸⁾ (maakasutuse, maakasutuse muutuse ja metsanduse määrus, edaspidi „LULUCFi määrus“) rakendamise tulemuslikkuse kohta käsitletakse seda, kuidas liikmesriik täidab ajavahemikul 2021–2025 (esimene ajavahemik) negatiivse saldo vältimise kohustust ja ajavahemikul 2026–2030 (teine ajavahemik) oma riiklikku eesmärki, võttes arvesse selles määruuses sätestatud paindlikkusmeetmete kasutamise eeskirju. Komisjoni soovitudes võetakse arvesse ka seda, et esimesel ajavahemikul kantakse LULUCFi määruse kohaldamisala ülemäärased heitkogused automaatselt üle jõupingutuste jagamise määruse kohaldamisalasse.
- (7) Selleks et kliimamuutustega kohanemine toetaks nõuetekohaselt energiaalaste eesmärkide ja kliimamuutuste leevendamise eesmärkide saavutamist, on oluline teha kindlaks võimalikud kliimamuutustega seotud ohud ning analüüsida kliimatundlikkust ja -riske, mis võivad mõjutada asjaomaseid piirkondi, elanikkonnarühmi ja sektoreid. Komisjoni soovitudes kliimamuutustega kohanemise kohta võetakse arvesse seda, mil määral on Belgia lõiminud oma ajakohastatud riikliku energia- ja kliimakavasse kohanemiseeesmärgid, milles on arvestatud kliimarisikidega, mis võivad takistada Belgia saavutamast energialiidu eesmärgi ja sihte. Ilma konkreetsete kohanemist käsitlevate kavandatud ja rakendatud poliitikasuundade ja meetmeteta on ohus energialiidu mõõtmatega seotud eesmärkide saavutamine. Elektriakkestuse ohu tõttu nõuab erilist tähelepanu veeressursside majandamine muutuvates kliimatingimustes, võttes arvesse, et üleujutused, kuumus ja põuad mõjutavad energia tootmist.
- (8) Komisjoni soovitud taastuvenergiaeesmärkide kohta põhinevad määruse (EL) 2018/1999 II lisas esitatud valemil (mis põhineb objektiivsetel kriteeriumidel) ning peamistel Belgia ajakohastatud riikliku energia- ja kliimakava projektist puuduvat poliitikasuundadel ja meetmetel, mida on vaja, et Belgia saaks õigeaegselt ja kulutõhusalt anda oma riikliku panuse liidu siduvasse taastuvenergia osakaalu eesmärki, mis on 2030. aastaks vähemalt 42,5 %, koos ühise püüdlusega suurendada seda 45 %ni vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivile (EL) 2018/2001,⁽⁹⁾ milles käsitletakse taastuvatest energiaallikatest toodetud energia kasutamise edendamist ja mida on muudetud Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga (EL) 2023/2413⁽¹⁰⁾. Komisjoni soovitud põhinevad ka Belgia panusel selle direktiivi artiklites 15a, 22a, 23, 24 ja 25 esitatud konkreetsete eesmärkide saavutamisse ning sellega seotud poliitikasuundadel ja meetmetel direktiivi kiireks ülevõtmiseks ja rakendamiseks. Soovitud kajastavad seda, kui oluline on töötada välja põhjalik pikaajaline kava taastuvenergia ja eelkõige tuuleenergia kasutuselevõtuks, et suurendada selle nähtavust Euroopa töötleva tööstuse ja võrguettevõtjate jaoks kooskõlas Euroopa tuuleenergia paketiga⁽¹¹⁾.

(7) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. oktoobri 2003. aasta direktiiv 2003/87/EÜ, millega luuakse ühenduses kasvuhoonegaaside saastekvootidega kauplemise süsteem ja muudetakse nõukogu direktiivi 96/61/EÜ (ELT L 275, 25.10.2003, lk 32).

(8) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 30. mai 2018. aasta määrus (EL) 2018/841, millega lisatakse maakasutusest, maakasutuse muutusest ja metsandusest tulenev kasvuhoonegaaside heide ja sellest tulenevate kasvuhoonegaaside sidumine 2030. aasta kliima- ja energiapoliitika raamistikku ning millega muudetakse määrust (EL) nr 525/2013 ja otsust nr 529/2013/EL (ELT L 156, 19.6.2018, lk 1), mida on muudetud Euroopa Parlamendi ja nõukogu 19. aprilli 2023. aasta määrusega (EL) 2023/839, millega muudetakse määrust (EL) 2018/841 kohaldamisala, aruandlus- ja täitmisnõuete lihtsustamise ning liikmesriikidele 2030. aastaks eesmärkide kehtestamise osas, ning määrust (EL) 2018/1999 seire, aruandluse, edusammude jälgimise ja läbivaatamise parandamise osas (ELT L 107, 21.4.2023, lk 1).

(9) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. detsembri 2018. aasta direktiiv (EL) 2018/2001 taastuvatest energiaallikatest toodetud energia kasutamise edendamise kohta (ELT L 328, 21.12.2018, lk 82).

(10) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. oktoobri 2023. aasta direktiiv (EL) 2023/2413, millega muudetakse direktiivi (EL) 2018/2001, määrust (EL) 2018/1999 ja direktiivi 98/70/EÜ seoses taastuvatest energiaallikatest toodetud energia kasutamise edendamisega ning tunnistatakse kehtetuks nõukogu direktiiv (EL) 2015/652 (ELT L, 2023/2413, 31.10.2023, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2023/2413/oj>).

(11) Teatis Euroopa tuuleenergia tegevuskava kohta (COM(2023) 669 final, 24.10.2023) ja teatis ELi merel toodetud taastuvenergia eesmärkide elluviimise kohta (COM(2023) 668 final).

- (9) Komisjoni soovitud riikliku energiatõhususpanuse kohta põhinevad energiatõhusust käsitleva Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi (EL) 2023/1791⁽¹²⁾ artiklil 4, direktiivi I lisas esitatud valemil ning sellega seotud poliitika-suundadel ja meetmetel selle rakendamiseks.
- (10) Komisjoni soovitudes pööratakse erilist tähelepanu eesmärkidele ja panustele ning nendega seotud poliitika-suundadele ja meetmetele kava „REPowerEU“ elluviimiseks, et kiiresti järk-järgult kaotada sõltuvus Venemaa fossiilkütustest. Soovitudes võetakse arvesse kogemusi, mis on saadud paketi „Säästame gaasi turvalise talve nimel“ rakendamisel⁽¹³⁾. Soovitudes kajastavad vajadust muuta energiasüsteem vastupidavamaks, võttes arvesse kohustusi, mis tulenevad Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusest (EL) 2019/941,⁽¹⁴⁾ mis käsitleb ohuvalmidust elektrisektoris, ja Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusest (EL) 2017/1938,⁽¹⁵⁾ mis käsitleb gaasivarustuskindlust, kooskõlas komisjoni soovitusena energia salvestamise kohta⁽¹⁶⁾.
- (11) Komisjoni soovitudes võetakse arvesse vajadust kiirendada energia siseturu lõimimist, et tugevdada paindlikkuse rolli ning võimestada ja kaitsta tarbijaid. Samuti võetakse komisjoni soovitudes arvesse seda, et on oluline hinnata energiaostuvõimetute leibkondade arvu kooskõlas määruse (EL) 2018/1999 artiklis 3 esitatud nõuetega ja komisjoni soovitusena (EL) 2023/2407⁽¹⁷⁾.
- (12) Komisjoni soovitudes kajastavad seda, et on oluline tagada piisavad investeeringud puhta energia alastes teadusuuringutesse ja uuendustesse, et edendada nende arengut ja suurendada tootmisvõimsust, sealhulgas kehtestada asjakohased poliitikasuunad ja meetmed energiamahukate tööstusharude ja muude ettevõtete jaoks, ning seda, et nullnetootõotuse jaoks on vaja täiendada tööjõu oskusi, et tugevdada liidus tugevat, konkurentsivõimelist ja keskkonnasäästlikku majandust.
- (13) Komisjoni soovitudes tuginevad Pariisi kokkuleppe raames võetud kohustusele järk-järgult vähendada fossiilkütuste kasutamist ning fossiilkütuste toetuste järkjärgulise kaotamise tähtsusele.
- (14) Investeerimisvajadusi käsitlev komisjoni soovitus tuleneb komisjoni hinnangust selle kohta, kas ajakohastatud kava projektis antakse üldine ülevaade investeerimisvajadustest selle jaoks, et saavutada energialiidu kõigi mõõtmetega seotud eesmärgid ja panused, märgitakse rahastamisallikad, sealhulgas era- ja avaliku sektori allikate kaupa, kirjeldatakse investeeringuid, mis on kooskõlas Belgia taaste- ja vastupidavuskavaga, Belgia õiglase ülemineku territoriaalsete kavadega ning Euroopa poolaasta raames esitatud 2022.–2023. aasta riigipõhiste soovitudest, ning kas selles sisaldub kavandatud poliitikasuundade ja meetmete usaldusväärne makromajanduslik hindamine. Riiklik energia- ja kliimakava peaks tagama riigi poliitikasuundade ja meetmete läbipaistvuse ja prognoositavuse, et toetada investeerimiskindlust.

⁽¹²⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. septembri 2023. aasta direktiiv (EL) 2023/1791, mis käsitleb energiatõhusust ja millega muudetakse määrust (EL) 2023/955 (ELT L 231, 20.9.2023, lk 1).

⁽¹³⁾ Komisjoni teatis Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele „Säästame gaasi turvalise talve nimel“ (COM(2022) 360 final).

⁽¹⁴⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 5. juuni 2019. aasta määrus (EL) 2019/941, mis käsitleb ohuvalmidust elektrisektoris ja millega tunnistatakse kehtetuks direktiiv 2005/89/EÜ (ELT L 158, 14.6.2019, lk 1).

⁽¹⁵⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. oktoobri 2017. aasta määrus (EL) 2017/1938, mis käsitleb gaasivarustuskindluse tagamise meetmeid ja millega tunnistatakse kehtetuks määrus (EL) nr 994/2010 (ELT L 280, 28.10.2017, lk 1).

⁽¹⁶⁾ Komisjoni 14. märtsi 2023. aasta soovitus „Energia salvestamine – alusepanek vähese CO₂ heitega ja kindlale energiasüsteemile“, C/2023/1729 (ELT C 103, 20.3.2023, lk 1).

⁽¹⁷⁾ Komisjoni 20. oktoobri 2023. aasta soovitus (EL) 2023/2407 energiaostuvõimetuse kohta, C/2023/4080 (ELT L, 2023/2407, 23.10.2023, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reco/2023/2407/oj>).

- (15) Komisjoni soovitud kajastavad seda, kui tähtis on ulatuslik piirkondlik konsulteerimine ning see, et kava teemal tagatakse varajane ja kaasav konsulteerimine, sealhulgas üldsuse tulemuslik osalemine koos piisava teabe ja sobiva ajakavaga, kooskõlas Århusi konventsiooniga ⁽¹⁸⁾.
- (16) Õiglast üleminekut käsitlevad komisjoni soovitud kajastavad hinnangut selle kohta, kas Belgia kavas on piisavalt põhjalikult kindlaks tehtud kliimapöörde ja energiasüsteemi ümberkujundamise mõju ühiskonnale, tööhõivele ja oskustele, ning kas seal on visandatud asjakohased kaasnevad poliitikasuunad ja meetmed õiglase ülemineku edendamiseks, mille puhul toetatakse samal ajal nii inimõiguste kui ka soolise võrdõiguslikkuse edendamist.
- (17) Komisjon lähtus Belgiale soovitud andmisel Belgia esitatud ajakohastatud riikliku energia- ja kliimakava projektile antud hinnangust, ⁽¹⁹⁾ mis avaldatakse koos käesoleva soovitusena.
- (18) Belgia peaks käesolevaid soovitusi oma 30. juuniks 2024 esitatava lõpliku ajakohastatud riikliku energia- ja kliimakava koostamisel nõuetekohaselt arvesse võtma.

SOOVITAB BELGIAL TEHA JÄRGMIST:

1. Määrata kindlaks kulutõhusad täiendavad poliitikasuunad ja meetmed, sh transpordi- ja hoonetesektoris, et kaotada prognoositav 4,4 protsendipunkti suurune puudujääk, mis takistab saavutamast jõupingutuste jagamise määruse kohast riiklikku eesmärki vähendada 2030. aastaks kasvuhoonegaaside heidet 2005. aasta tasemega võrreldes 47 %. Esitada ajakohastatud prognoosid, millest on näha, kuidas olemasolevad ja kavandatud poliitikasuunad aitavad seda eesmärki saavutada, ning vajaduse korral täpsustada, kuidas kasutatakse nõuete täitmise tagamiseks jõupingutuste jagamise määruse kohaseid paindlikkusmeetmeid. Täiendada teavet poliitikasuundade ja meetmete kohta, sealhulgas liidu rahastamisprogrammide (nt ühise põllumajanduspoliitika) meetmete kohta, kirjeldades selgelt nende ulatust, ajakava ja võimaluse korral eeldatavat mõju kasvuhoonegaaside heite vähendamisele.
2. Esitada kava kohaselt kogutava CO₂ heite allikad.
3. Esitada lisateavet kavandatud meetmete kohta, kvantifitseerides nende eeldatava mõju (sidumise või heite kogused) LULUCFi sektoris. Anda selget teavet selle kohta, kuidas kasutatakse avaliku sektori vahendeid (nii liidu rahalisi vahendeid, sh ühise põllumajanduspoliitika vahendeid, kui ka riigiabi) ja erasektori vahendeid süsinikku siduva majandamise kavade kaudu järjepidevalt ja tulemuslikult selleks, et saavutada riiklik netosidumise eesmärk. Anda vastavalt määruse (EL) 2018/1999 V lisa 3. osale teavet selle kohta, milline on seire, aruandluse ja kontrolli jaoks kõrgemate määramistasandite/geograafiliselt täpsete andmetike kasutamisele ülemineku seis ja milliseid edusamme selle tagamiseks veel teha tuleb.
4. Esitada asjaomaste kliimaga seotud haavatavuste ja riskide täiendav analüüs seoses riiklike eesmärkide ja panuste saavutamise ning poliitikasuundade ja meetmetega energialiidu eri mõõtmistes. Paremini kirjeldada ja võimaluse korral kvantifitseerida seost energialiidu konkreetsete eesmärkide ja poliitikasuundadega, mida kliimamuutustega kohanemist käsitlevad poliitikasuunad ja meetmed peaksid toetama. Esitada piisavalt üksikasjalikult täiendavad kliimamuutustega kohanemist käsitlevad poliitikasuunad ja meetmed, mis aitavad Itaalia energialiidu raames riiklike eesmärgi saavutada ja panuseid anda, sealhulgas meetmed, millega tagatakse elektrienergia tootmise võimsus ja energiasääst elamusektoris.
5. Suurendada oluliselt taastuvate energiaallikate osakaalu eesmärki vähemalt 33 %ni, et aidata saavutada liidu 2030. aasta siduvat taastuvenergiaeesmärki, mis on sätestatud direktiivi (EL) 2018/2001 artikli 3 lõikes 1, mida on muudetud kooskõlas määruse (EL) 2018/1999 II lisas esitatud valemiga. Lisada soovituslik trajektoor, mis ulatub määruse (EL) 2018/1999 artikli 4 punkti 4 alapunkti 2 kohaste 2025. ja 2027. aasta võrdlustasemeteni.

⁽¹⁸⁾ Keskkonnainfo kättesaadavuse ja keskkonnaasjade otsustamises üldsuse osalemise ning neis asjus kohtu poole pöördumise konventsioon, 25. juuni 1998 (Århusi konventsioon).

⁽¹⁹⁾ SWD(2024) 44.

6. Esitada hinnangulised trajektoolid ja pikaajaline kava taastuvenegiatehnoloogia kasutuselevõtuks järgmise kümne aasta jooksul ning väljavaade kuni 2040. aastani. Lisada soovituslik uuendusliku taastuvenegiatehnoloogia kasutuselevõtu eesmärk 2030. aastaks kooskõlas muudetud direktiiviga (EL) 2018/2001. Lisada konkreetsed eesmärgid, et aidata saavutada hoonete ja tööstuse jaoks 2030. aastaks seatud soovituslik alleesmärk ning siduv 2030. aasta alleesmärk muust kui bioloogilise päritoluga taastuvtoorainest valmistatud kütuste kohta tööstuses kooskõlas muudetud direktiiviga (EL) 2018/2001. Kinnitada siduvad eesmärgid kütte- ja jahutussektoris nii aastateks 2021–2025 kui ka aastateks 2026–2030 ning lisada soovituslik eesmärk, et saavutada muudetud direktiivi (EL) 2018/2001 IA lisas sätestatud lisaeesmärgid ning soovituslik eesmärk kaugkütte ja -jahutussektoris aastateks 2021–2030. Lisada täiustatud biokütuste ja muust kui bioloogilise päritoluga taastuvtoorainest valmistatud kütuste alleesmärk transpordisektori puhul ning tagada, et seejuures järgitakse muust kui bioloogilise päritoluga taastuvtoorainest valmistatud kütuste miinimumtasest 2030. aastal.
7. Jätakuvalt arendada üksikasjalikke ja kvantifitseeritud poliitikasuundi ja meetmeid viisil, mis võimaldab Belgial õigeaegselt ja kulutõhusalt saavutada oma riiklik panus ELi siduvasse taastuvenegiaeesmärki, milleks on 2030 aastaks 42,5 %, mida püütakse ühiselt suurendada 45 %-ni. Kirjeldage eelkõige, milliste muude taastuvenegiatehnoloogiate kui tuuleenergia puhul kavatakse Belgia kiirendada lubade andmist ja määrata taastuvenegia eelisarendusalad koos kiiremate ja lihtsamate menetlustega. Kirjeldada, kuidas Belgia kavatakse kiirendada taastuvate energiaallikate kasutuselevõttu taastuvelektri ostulepingute ja päritolutagatise kasutatavate meetmete abil. Esitada teavet selle kohta, kuidas Belgia kavatakse veelgi kiirendada taastuvate energiaallikate kasutuselevõttu ja fossiilkütuste kasutamise järkjärgulist lõpetamist kütte- ja jahutussektoris ning kaugkütte ja -jahutuse valdkonnas kooskõlas muudetud direktiiviga (EL) 2018/2001. Lisada täiendavad üksikasjalikud meetmed, millega tagatakse tugiraamistik elektri- ning kütte- ja jahutusvõrkude lõimimise edendamiseks. Kirjeldada transpordisektori kütusetarnijate kohustuse kavandamist ning lisada võrreldavad meetmed, mille abil edendada vesiniku kasutamist tööstuses ja valmistada EL ette kauplemiseks taastuvalikatest toodetud vesinikuga.
8. Esitada hinnangulised trajektoolid biomassi pakkumise kohta lähteainete ja päritolu kaupa, eristades riigisisest tootmist ja importi. Lisada hinnang energia saamiseks kasutatava metsa biomassi riigisisese tarnimise kohta aastatel 2021–2030 kooskõlas muudetud direktiivi (EL) 2018/2001 artiklis 29 sätestatud rangemate säästlikkuse kriteeriumidega. Lisada hinnang selle kohta, mil määral on metsa biomassi kavandatud kasutamine energia tootmiseks kooskõlas Belgia kohustustega, mis tulenevad läbivaadatud LULUCFi määrusest, eelkõige aastate 2026–2030 jaoks, koos riiklike meetmete ja poliitikasuundadega, millega see kooskõla tagatakse. Lisada täiendavat teavet selle kohta, millised on konkreetsed eesmärgid biometaaniga kestliku tootmise edendamiseks, võttes arvesse Belgia kestliku biogaasi/biometaaniga tootmispotentsiaali ning maagaasi tootmise ja tarbimise profiili ning olemasolevat taristut.
9. Esitada võimaluste piires nende sammude eeldatav ajakava, mille tulemusena võetakse vastu seadusandlikud ja muud kui seadusandlikud poliitikasuunad ja meetmed, mille eesmärk on üle võtta ja rakendada muudetud direktiivi (EL) 2018/2001 sätteid, eelkõige eelmistes punktides nimetatud meetmete jaoks.
10. Lisada energia lõpptarbimisel põhinev riiklik energiatõhususpanus liidu 2030. aasta siduva energia lõpptarbimise eesmärgi saavutamisele vastavalt direktiivi (EL) 2023/1791 artiklile 4 ja I lisale või korrigeeritud soovituslikule riiklikule panusele, mille komisjon esitab selle direktiivi artikli 4 lõike 5 alusel igale liikmesriigile 1. märtsiks 2024. Lisada primaarenergia tarbimise riiklik energiatõhususpanus ELi soovitusliku primaarenergia tarbimise eesmärgi jaoks vastavalt direktiivi (EL) 2023/1791 artiklile 4 ja I lisale. Esitada sektorite kogus, mille võrra kõik avaliku sektori asutused peavad vähendama energiatarbimist, ning avaliku sektori asutuste omanduses olevate köetavate/jahutatavate hoonete aastas renoveeritav üldpõrandapind või vastav aastas saavutatav energiasääst.
11. Esitada täielikud poliitikasuunad ja meetmed selleks, et saavutada riiklik panus energiatõhususse, ning eelkõige kirjeldada, kuidas rakendatakse energiatõhususe esikohale seadmise põhimõtet. Arvuliselt täpsustada, kui suur on 2030. aasta energiatõhususeesmärkide täitmiseks kavandatud meetmetega saavutatav prognoositav energiasääst. Määrata kindlaks usaldusväärsed energiatõhususe rahastamise programmid ja finantstoetusskeemid, mis võimaldavad kaasata erasektori investeeringuid ja täiendavat kaasrahastamist.

12. Lisada ajakohastatud eesmärk selleks, et tagada väga energiatõhus ja vähese CO₂ heitega riiklik hoonefond ning muuta olemasolevad hooned 2050. aastaks heitevabaks, sealhulgas vahe-eesmärgid 2030. ja 2040. aastaks ning võrdlus uusima pikaajalise renoveerimisstrateegiaga. Lisada hoonete CO₂ heite vähendamise eesmärke toetav teave poliitikasuundade ja meetmete kohta, mis on ette nähtud pikaajalise järjepideva renoveerimisstrateegia rakendamiseks, sealhulgas nende poliitikasuundade ja meetmete maksumus ja eeldatav mõju energiasäästule.
13. Selgitada üksikasjalikumalt, milliseid meetmeid on kavandatud gaasitarnete mitmekesistamiseks ja gaasinõudluse jätkuvaks vähendamiseks 2030. aastaks, võttes eelkõige arvesse maagaasi osakaalu prognoositavat suurenemist riiklikus energiaallikate jaotuses keskpikas perspektiivis. Tugevdada energiasüsteemi vastupanuvõimet, eelkõige selgitades energiasalvestuse kasutuselevõtu eesmärki ja kavandatud meetmeid. Hinnata Belgia naftataristu (rafineerimistehaste, naftavarude, sadamate, torujuhtmete) kohasust, võttes arvesse naftanõudluse eeldatavat vähenemist ja üleminekut vähem CO₂ heidet tekitavatele alternatiividele. Määrata kindlaks asjakohased meetmed, mis on seotud tuumamaterjalide, tuumkütuse, varuosade ja teenuste mitmekesistamise ja pikaajalise tarnimise ning tuumajäätmete pikaajalise käitlemisega. Esitada üksikasjalikum teave väikeste moodulreaktoritega seotud käimasolevate teadusuuringute kohta.
14. Esitada paindlikkusvajaduste hindamise alusel selged eesmärgid tarbimiskaja jaoks, et parandada energiasüsteemi paindlikkust. Kirjeldada, kuidas Belgia kavatseb hõlbustada energiasüsteemi lõimimist direktiivi (EL) 2018/2001 artikli 20a kontekstis.
15. Arendada edasi energiaostuvõimetuse probleemi lahendamiseks kasutatavat lähenemisviisi ja lisada konkreetne mõõdetav energiaostuvõimetuse vähendamise eesmärk, nagu on nõutud määruses (EL) 2018/1999, võttes arvesse soovitusi (EL) 2023/2407. Anda lisateavet olemasolevate ja võimalike meetmete kohta energiaostuvõimetuse vähendamiseks ning eraldatavate rahaliste vahendite kohta nii sotsiaalpoliitika (taskukohasus) kui ka struktuursete energiametmete seisukohast.
16. Selgitada täpsemalt riigi teadusuuringute, innovatsiooni ja konkurentsivõime alaseid eesmärke puhta tehnoloogia kasutuselevõtuks ning määrata kindlaks trajektoor aastani 2030 ja aastani 2050, et toetada tööstuse CO₂ heite vähendamist ning edendada ettevõtete üleminekut nullneto- ja ringmajandusele. Esitada poliitikasuunad ja meetmed, millega edendatakse nullnetoheitete projektide, sealhulgas energiamahukate tööstusharude jaoks oluliste projektide väljatöötamist. Kirjeldada loamenetluste prognoositavat ja lihtsustatud õigusraamistikku ning seda, kuidas lihtsustatakse vajaduse korral juurdepääsu riiklikule rahastamisele. Esitada üksikasjalikud poliitikasuunad ja meetmed energiasüsteemi digiteerimiseks, puhta energia alaste oskuste arendamiseks ning avatud kaubanduse hõlbustamiseks, et tagada peamiste nullnetokomponentide ja -seadmete vastupidavad ja kestlikud tarneahelad.
17. Määrata kindlaks reformid ja meetmed, mille abil kaasata energia- ja kliimaeesmärkide saavutamiseks vajalikud erasektori investeeringud. Täiustada ja laiendada investeerimisvajaduste analüüsi, et anda põhjalik ja järjekindel ülevaade avaliku ja erasektori investeeringute vajadusest nii kokkuvõtlikult kui ka sektorite kaupa. Täiendada kogu majandust hõlmavat ülevaalt alla lähenemisviisi alt üles suunatud projektipõhise hindamisega. Esitada kogu investeerimisvajaduse jaotus koos lisateabega riiklike, piirkondlike ja liidu rahastamisallikate ning kaasatavate erasektori rahastamisallikate kohta. Lisada lühikirjeldus selle kohta, millist liiki finantstoeustuskeemid on valitud avaliku sektori eelarvest rahastatavate poliitikasuundade ja meetmete rakendamiseks, ning segatüüpi rahastamisvahendite kasutamise kohta, mille puhul kasutatakse toetusi, laene, tehnilist abi ja avaliku sektori tagatise, sealhulgas kirjeldada riiklike tugipankade rolli asjaomastes skeemides ja/või seda, kuidas kaasatakse erasektori rahalisi vahendeid. Kaaluda rahastamisallikana heitkoguste kulutõhusat loovutamist teistele liikmesriikidele jõupingutuste jagamise määruse alusel. Esitada usaldusväärne hinnang kavandatud poliitikasuundade ja meetmete makromajandusliku mõju kohta.
18. Kirjeldada, kuidas ajakohastatud riiklikus energia- ja kliimakava projektis sisalduvad poliitikasuunad ja meetmed on kooskõlas Belgia riikliku taaste- ja vastupidavuskavaga.
19. Selgitada üksikasjalikult, kuidas ja mis ajaks kavatseb Belgia veel kehtivad fossiilkütuste toetused järk-järgult kaotada.

20. Kirjeldada üksikasjalikumalt analüütilist alust, sealjuures esitada prognoos selle kohta, kuidas energiasüsteem kavandatud poliitikasuundade ja meetmete rakendamisel areneb kuni aastani 2040.
21. Anda üksikasjalikumat teavet kliimapöörde ja energiasüsteemi ümberkujundamise mõju kohta ühiskonnale, tööhõivele ja oskustele või mis tahes muu jaotusliku mõju kohta ning õiglase ülemineku toetamiseks kavandatud eesmärkide, poliitikasuundade ja meetmete kohta. Täpsustada toetuse vorm, algatuste mõju, sihtrühmad ja eraldatavad vahendid, võttes arvesse nõukogu soovitud õiglase kliimaneutraalsusele ülemineku tagamise kohta ⁽²⁰⁾. Lisada võimaluse korral veel elemente, et luua piisav analüütiline alus tulevase kliimameetmete sotsiaalkava koostamiseks vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EL) 2023/955, ⁽²¹⁾ sealhulgas teave selle kohta, kuidas hinnata probleeme ja sotsiaalset mõju kõige vähem kaitstud elanikkonnarühmadele, mida põhjustab heitkogustega kauplemise süsteemi rakendamine hoone-, maanteetranspordi- ja muudes sektorites kütuse põletamise suhtes, ning kuidas teha kindlaks võimalikud toetusesaajad ja asjakohane poliitikaraamistik. Selgitada, kuidas riiklikus energia- ja kliimakavas kindlaks määratud poliitikaraamistik aitab kaasa Belgia kliimameetmete sotsiaalkava koostamisele ja kuidas tagatakse nende kahe kava vaheline kooskõla.
22. Anda selgem ja üksikasjalikum ülevaade sellest, kuidas konsulteerimisprotsess on võimaldanud kõigil asjaomastel asutustel, kodanikel ja sidusrühmadel, sealhulgas sotsiaalpartneritel ja energiakogukondadel, osaleda nii kava projekti kui ka lõpliku ajakohastatud kava ettevalmistamisel, sealhulgas teave eri konsultatsioonide ajakava ja kestuse kohta. Esitada üksikasjalik seisukohtadest, mida eri osalejad konsultatsioonide käigus väljendasid, ning sellest, kuidas neid on arvesse võetud.
23. Laiendada juba heal tasemel olevat piirkondlikku koostööd naaberriikidega ning kirjeldada eeskätt seda, kuidas Belgia kavatseb 2025. aastaks kehtestada raamistiku teiste liikmesriikidega koostöö tegemiseks kooskõlas direktiivi (EL) 2023/2413 artikliga 9. Jätkata jõupingutusi, et allkirjastada gaasivarustuskindluse tagamiseks nõutav solidaarsuskokkulepe (Iirimaa, Prantsusmaa, Luksemburgi, Saksamaa ja Madalmaadega).

Brüssel, 23. veebruar 2024

Komisjoni nimel
komisjoni liige
Kadri SIMSON

⁽²⁰⁾ Nõukogu 16. juuni 2022. aasta soovitus õiglase kliimaneutraalsusele ülemineku tagamise kohta (ELT C 243, 27.6.2022, lk 35).

⁽²¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 10. mai 2023. aasta määrus (EL) 2023/955, millega luuakse kliimameetmete sotsiaalfond ja muudetakse määrust (EL) 2021/1060 (ELT L 130, 16.5.2023, lk 1).